

se och förintelse

"En person dör som ett imperium - i barbarernas händer. Så fort den sista försvarslinjen har fallit stormar de in och slå allt i bitar. När de inte längre hindras av livskrafterna vadar de genom bräschor i den hatade huden som marinsoldater genom luckor i Atlantvallen eller trämaskar genom taket på en kyrka som övergivits av både Gud och riksantikvarieämbetet." Allt enligt grekerna. Illustration av Gustave Doré till Dantes *Inferno*.

svett. Romarna var galna i en ruttan fiskröra - garum - som de använde till allting. Det är bara rovdjur som äter färskt kött, gourmeter föredrar enzymmarinerade kadaver. Nyslaktat kött är förstelnat av rigor mortis. Vin är ingenting annat än ruttan druvsaft - hälften av saften dricks upp av jästsvampar som till tack urinerar alkohol i brygden tills alkoholkoncentrationen blir så hög att de dukar under i sina egna avfallsprodukter.

UNGDOMLIGHET ÄR INTE heller en egenskap som faller vinkonnässörerna på läppen. Även om mikrober kan vara ovärderliga köksbiträden kan det bli för mycket av det goda. I ett anrättat köttstycke som får stå framme över natten ökar bakteriepopulationen från 100 till 100 miljoner - en befolkningsexplosion som är mer skönjbar för näsan än för ögat.

Ytterst styrs allting av termodynamikens andra huvudsats som innebär att ordning övergår i oordning, att entropin ständigt tilltar intill det definitiva slutet i den isande värmedöden. Vi är långlivade bland annat därför att vi är stora djur, större än 99 procent av medpassagerarna i arken. Storleken bestämmer livstempot, men oavsett om det gäller en mus eller en elefant är antalet hjärtslag ungefär det samma - efter cirka 1 000 miljoner slag lägger pumpen av. Musen lever några fnattiga år och elefanten kan lunka fram ett drygt halvsekel, men under sina liv har deras hjärtan pumpat samma volym blod till varje gram kroppsvikt. Våra celler klarar bara av 50 cellgenerationer, sedan ökar antalet misstag i DNA-kopieringar tills det hela slutar med massiv och dödlig felinformatjonskatastrof. Bara cancer- och könsceller är potentiellt odödliga.

Midas Dekker är varken framtidsoptimist eller pessimist utan konstaterar att människan är lika bra eller usel nu som på romarnas och cro-magnonernas tid. Och det är precis poängen med evolutionen, den är inte på väg någonstans, den vill ingenting och ger inte ett vitten för framtidskridande. Människor är inte bättre än valar och valar är inte bättre än lössen på våra huvuden. Miljoner år av evolution har inte gjort världen ett jota bättre eller sämre.

DET ÄR EN SVÄRSMÅLT idé men åtminstone i biologiska termer har livet inget mål. Vår kultur är sprängfylld av mål, strategier och utmaningar. Vi vill inget hellre än att röra oss framåt. Men det finns ingen rörelse framåt och inte bakåt heller för den delen. Det finns bara rörelse. Höstlig tröst för tigerhjärtan.//